

5. ROČNÍK | 2. CYKLUS ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA

HISTÓRIA A GEOGRAFIA PORTUGALSKA

ÚVOD

Základné vzdelávanie (AE) identifikuje kompetencie, ktoré sa majú rozvíjať s disciplínou História a geografia Portugalska (HGP) v 2. cykle a tvoria základný kurikulárny dokument pre plánovanie, implementáciu a hodnotenie vyučovania a učenia, ktoré prispievajú k dosiahnutiu *Profil študentov opúšťajúcich povinnú školskú dochádzku* (LOPATA). Identifikácia EA umožňuje prehĺbenie tém, interdisciplinárne skúmanie a mobilizáciu miestnych zložiek kurikula.

Disciplína HGP je výsledkom integrácie dvoch oblastí vedomostí, histórie a geografie, a mala by sa podporovať intradisciplinárnosť, interdisciplinárnosť a mobilizácia vedomostí získaných v predchádzajúcom cykle, čo umožní realizáciu globalizačného a významného učenia s cieľom získať diachrónne poznanie histórie a územia Portugalska. Prístup HGP by mal tiež privilegovať prijatie metodológií z dvoch oblastí vedomostí, čím sa vytvorí spojenie s nasledujúcim cyklom, v ktorom sa tieto dve disciplíny stanú autonómnymi.

Zámerom je, aby študent pochopil základnú úlohu, ktorú zohráva história a geografia pri štúdiu krajiny, s ohľadom na jej fyzické a ľudské vlastnosti a jej historicko-kultúrny vývoj, podporuje inklúziu, rešpektovanie rozmanitosti, spoluprácu, ocenenie človeka, práva a uvedomenie si konečnosti planéty. Táto disciplína tiež zdôrazňuje potrebu vedieť, ako spravovať územie a zdroje, ktoré máme, vrátane dedičstva, v rôznych mierkach.

V 5. ročníku školskej dochádzky sa definované AE zameriavajú na štúdium Pyrenejského polostrova: umiestnenie, prírodný rámeč a prvé národy, po ktorom nasleduje štúdium formovania Portugalska až do obdobia obnovy.

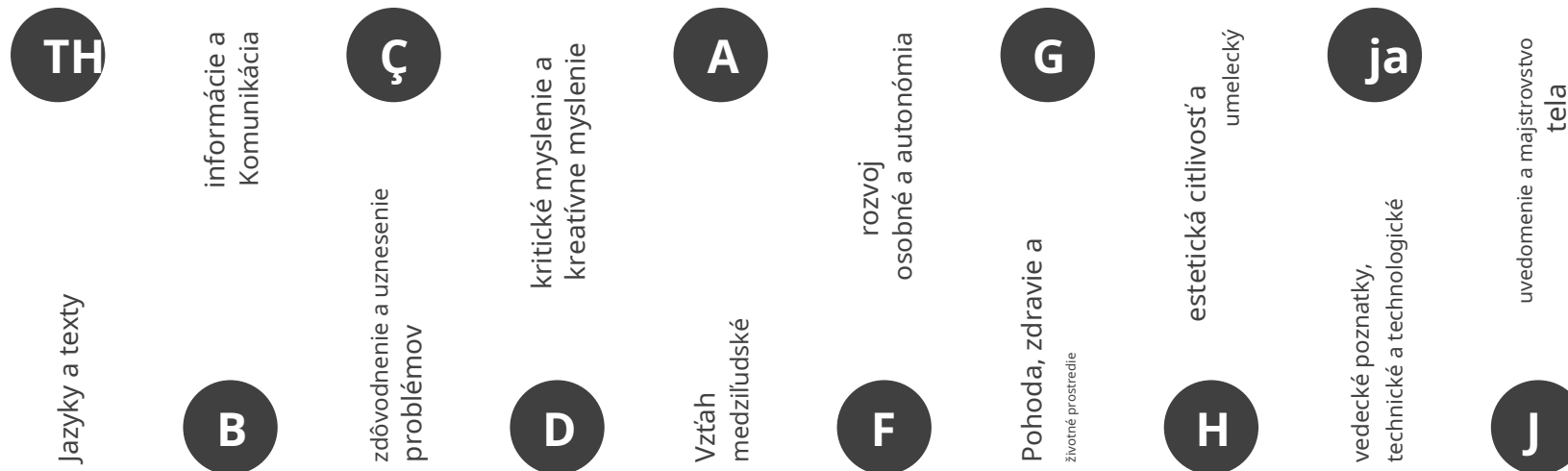
Okrem poznatkov identifikovaných pre každú tému programu si študent počas 2. cyklu musí rozvinúť súbor špecifických kompetencií disciplíny, presahujúcich niekoľko tém a rokov školskej dochádzky, ktoré sú spojené s oblasťami kompetencií daného odboru. PA:

- Používajte časové referencie a historické časové jednotky: predtým, potom, tisícročie, storočie, rok, éra; (A, B, C, I)
- Nájdite v kartografických zobrazeniach rôznych typov miesta a/alebo historické javy, na ktoré sa odkazuje; (A, B, C, I)

-
- Nájdite v kartografických znázorneniach rôzne priestory a územia, ktoré mu dávajú identitu, pomocou rôznych mierok a mobilizovaním najrozmanitejších typov georeferenčných informácií, ktoré spájajú ich najdôležitejšie vlastnosti, aby ste pochopili priestorový rozmer Portugalska a jeho začlenenie do sveta; (A, B, C, D, F, G, I)
 - Identifikovať historické zdroje rôznej typológie; (A, B, C, D, F, I)
 - Naučiť sa používať operačné a metodologické pojmy z disciplinárnych oblastí dejepisu a geografie; (C; D; F; I)
 - Vytvoriť vzťahy medzi formami organizácie portugalského priestoru a prírodnými a ľudskými prvkami, ktoré tam existujú v každom historickom období a v súčasnosti; (A, B, C, D, F, G, I)
 - Vždy, keď je to možné, poznať epizódy regionálnej a miestnej histórie, oceňovať existujúce historické a kultúrne dedičstvo v regióne/mieste, kde žijete/študujete; (A, B, D, E, F, G, H, I)
 - Rozpoznať pôsobenie jednotlivcov a skupín vo všetkých historických procesoch a trvalo udržateľný rozvoj územia; (A, B, C, D, F, G, H, I)
 - Rozvíjať estetickú citlivosť; (A, B, D, F, H, I, J)
 - Podporovať rešpektovanie odlišností, uznávanie a oceňovanie rozmanitosti: etnickej, ideologickej, kultúrnej, sexuálnej; (A, B, C, D, E, F, G, H, I)
 - Oceňovanie ľudskej dôstojnosti a ľudských práv, podpora rozmanitosti, interakcie medzi rôznymi kultúrami, spravodlivosť, rovnosť a rovnosť pri presadzovaní práva; (A, B, C, D, E, F, G, H, I)

Referenčnými dokumentmi pre vypracovanie AV boli Program a Kurikulárne ciele.

OBLASTI
ZRUČNOSTI
OF PROFIL
ŠTUDENTI (ACPA)

OPERATIONALIZÁCIA ZÁKLADNÉ UČENIA (AE)

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOVANÉ NA PROFIL ŠTUDENTOV
(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

POLOSTROV
IBERIAN -
UMIESTNENIE A
MAĽOVANIE
PRIRODZENÝ

Identifikovať a lokalizovať geometrické prvky zemskej sféry v kartografickej sieti;
Interpretujte rôzne typy máp pomocou prvkov mapy: veterné ružice, názov, legenda a mierka;

Lokalizácia pevninského a ostrovného Portugalska vo vzťahu k rôznym geografickým priestorom (Iberský polostrov, Európa, svet) pomocou hlavných a vedľajších bodov a iných geografických referenčných prvkov;

Opíšte a znázorníte na mapách hlavné črty fyzickej geografie (reliéf, klíma, hydrografia a vegetácia) v Portugalsku a na Pyrenejskom polostrove pomocou rôznych vizuálnych premenných (farby a symboly);

Používať kartografické zobrazenia (vo fyzickej alebo digitálnej podpore) pri umiestnení fyzických prvkov územia a pri definovaní trás;

Podporovať stratégie, ktoré zahŕňajú získavanie vedomostí, informácií a iných vedomostí súvisiacich s obsahom EA, čo znamená:

- systematicky organizovať čítanie a samostatné štúdium;
- analyzovať fakty a situácie, vybrať niektoré prvky alebo údaje, konkrétne polohu a historické a geografické charakteristiky;
- zbierať a vyberať údaje zo spoľahlivých historických zdrojov na analýzu skúmaných tém;
- rozvíjať zapamätanie, spájať ho s porozumením, aby bolo možné zmobilizovať to, čo sa zapamätalo, s uprednostňovaním štatistických a kartografických informácií;
- nadviazať vnútrodoborové a interdisciplinárne vzťahy;
- výskum postupne autonómnym spôsobom;
- mobilizovať IKT a TIG (*Google Zem, Otvorte mapu ulíca Velké dáta*, ako je Pordata) na reprezentáciu historických a geografických informácií (napr. prírodné a kultúrne dedičstvo);
- posilniť historické a geografické dedičstvo.

znalec /
znalý /
kult/
informovaný
(A, B, G, I, J)

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOVANÉ NA PROFIL ŠTUDENTOV

(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

Popíšte konkrétne situácie týkajúce sa zmien v krajine, ktoré sú výsledkom ľudskej činnosti;

Použiť IKT a TIG na lokalizáciu a oboznámenie sa s fyzickými charakteristikami portugalského územia a Pyrenejského polostrova;

Identifikujte/aplikujte pojmy: poloha, svetové strany a vedľajšie body, kompas, itinerár, plán, zemeguľa, mapa, planisféra, kontinent, oceán, rovník, trópy, pologuľa, pobrežné tvary terénu, morská erózia, vodné toky, prirodzená vegetácia, mierne pásmo.

Podporujte stratégie, ktoré zahŕňajú kreativitu študentov:

- mobilizovať nadobudnuté vedomosti tým, že sa ich naučíte aplikovať v špecifických historických a geografických situáciách, čím sa študenti oboznámia s pojmami trvalosti a zmeny
- formulovať niektoré hypotézy podložené dôkazmi vzhľadom na historickú a/alebo geografickú udalosť alebo proces;
- navrhnúť alternatívy výkladu k tradičnému prístupu k problémovej situácii v geografii;

- vytvárať objekty, mapy a konceptuálne schémy, texty alebo riešenia výziev;
- analyzovať texty alebo grafiku z rôznych pohľadov na ten istý problém, naučiť sa chápať a udržiavať svoj vlastný uhol pohľadu;
- používať rôzne spôsoby vyjadrenia učenia (napr. obrázky, mapy a grafy);

- podporovať multiperspektívu histórie a geografie v rámci osobného a autonómneho rozvoja;

- vytvárať progresívne kreatívne a osobné estetické riešenia.

kreatívny
(A, C, D, J)

POLOSTROV
IBERIAN: DOS
NAJPRV
L'UDIA DO
FORMOVANIE
PORTUGALSKO

Prvé národy na polostrove

Odlíšiť spôsob života zberných komunít od agropastoračných spoločenstiev, menovite kastrejas;

Pochopte, že proces sedentarizácie znamenal väčšiu medziľudskú spoluprácu, vytvárajúcu základy života v spoločnosti;

Identifikujte národy, ktoré sa usadili na Pyrenejskom polostrove, a porovnajte tento jav s príťažlivosťou prírodných zdrojov;

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

Uplatňovať koncept historického prameňa, počínajúc identifikáciou materiálnych stôp;

Identifikujte/aplikujte pojmy: nádoba, zbierka, kočovník, sedavý.

Rimania na Pyrenejskom polostrove

Identifikujte akcie odporu voči prítomnosti Rimanov;

Identifikovať aspekty rímskeho dedičstva na Pyrenejskom polostrove;

Použite metódu datovania a. C a D. Ľ.;

Identifikujte/aplikujte pojmy: kresťanstvo, kresťanská éra, romanizácia;

Moslimovia na Pyrenejskom polostrove

Analyzovať proces moslimskej okupácie Pyrenejského polostrova, uznávajúc existenciu konfliktov a mierových interakcií;

Identifikovať aspekty moslimského dedičstva na Pyrenejskom polostrove;

Identifikujte/aplikujte pojmy: Arab, moslim, Maur, znovudobytie.

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOvané NA PROFIL ŠTUDENTOV

(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

Podporujte stratégie, ktoré rozvíjajú kritické a analytické myslenie študentov so zameraním na:

Kritické
/Analytické
(A, B, C, D, G)

- mobilizovať argumentačný (ústny a písomný) diskurz (vyjadrenie postoja, myslenie a predkladanie argumentov a protiargumentov, vyvracanie protiargumentov) progresívnym a orientovaným spôsobom;
- organizovať riadené diskusie, ktoré si vyžadujú podporné vyhlásenia, vypracovanie názorov alebo analýzu faktov alebo údajov;
- organizovať ústny alebo písomný prejav s využitím operačných konceptov histórie a geografie v mnohoškálovej perspektíve;
- organizovať ústny alebo písomný prejav s využitím metodologických konceptov histórie, najmä prameňov;
- diskutovať o konceptoch alebo faktoch z disciplinárneho a interdisciplinárneho hľadiska vrátane špecifických disciplinárnych znalostí z histórie a geografie;
- analyzovať historické písomné pramene z rôznych uhlov pohľadu, spochybňovať ich;
- problematizovať situácie;
- analyzovať fakty, teórie, situácie, vzorce distribúcie a prognózy, najmä vzhľadom na demografické výzvy a výzvy udržateľnosti územia, najmä z disciplinárneho a interdisciplinárneho hľadiska.

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOvané NA PROFIL ŠTUDENTOV

(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

Vznik portugalského kráľovstva

Kontextualizovať autonómiu Condado Portucalense a formovanie Portugalského kráľovstva v hnutí kresťanského dobývania, zdôrazňujúc epizódy expanzie územia a boj D. Afonsa Henriquesa za nezávislosť;

Uvedte kľúčové momenty autonómie a uznania nezávislosti Portugalska, konkrétne Zamorskú zmluvu a pápežské uznanie novej moci;

Identifikujte/aplikujte pojmy: kraj, hranica, nezávislosť, kráľovstvo, monarchia.

Podporujte stratégie, ktoré vyvolávajú rešpekt k odlišnosti a rozmanitosti:

- akceptovať a/alebo argumentovať rôznymi názormi;
- vedieť, ako komunikovať s ostatnými s rešpektom k odlišnosti a rozmanitosti;
- konfrontovať rôzne geografické a historické myšlienky a perspektívy, rešpektovať rozdiely; .
- analyzovať fakty, teórie, situácie, vzorce distribúcie a projekcie, najmä zoči-voči demografickým výzvam a výzvam udržateľnosti územia, najmä z disciplinárneho a interdisciplinárneho hľadiska.

rešpektujúci
rozdiel / od
iné
(A, B, E, F, H)

Podporujte stratégie, ktoré zahŕňajú študenta:

- vykonávať historické a geografické výskumné úlohy podporované kritériami s postupnou autonómiou;
- vykonávať úlohy syntézy prostredníctvom pojmových máp, textov a kartografie;
- vykonávať plánovacie, kontrolné a monitorovacie úlohy;
- naučiť sa selektívne zaznamenávať získané historické a geografické údaje.

Systematizátor /
organizátor
(A, B, C, I, J)

Podporujte stratégie, ktoré zahŕňajú študenta:

- vedieť klásť kľúčové otázky;
- spochybniť svoje predchádzajúce znalosti.

Otazník
(A, F, G, I, J)

PORTUGALSKO DO
13. STOROČIE AO
XVII STOROČIE

Portugalsko v 13. storočí

Charakterizovať spôsoby života rôznych sociálnych skupín (duchovných, šľachty a ľudu);

zdôrazniť význam židovskej a moslimskej komunity v portugalskej stredovekej spoločnosti;

Spojte organizáciu portugalského priestoru 13. storočia s prírodnými a ľudskými zdrojmi a distribúciou ekonomických aktivít;

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

Uvedomiť si význam, ktorý nadobudol expanzia jarmokov a trhov v hospodárskom raste 13. storočia;

Analyzovať zriadenie hraníc a národného územia uskutočnené počas 13. storočia a uznané zmluvou z Alcanizes v roku 1297;

Identifikujte reprezentatívne pamiatky daného obdobia;

Identifikujte/aplikujte pojmy: dokument; územie, remeselná výroba, obchod, šľachta, duchovenstvo, župa, listina, rehoľa, kláštor, zmluva.

1383-85 - Doba revolúcie

Odvolávajú sa na politické a sociálne príčiny, ktoré spustili krízu v rokoch 1383-85;

Identifikujte krízu z rokov 1383-85 ako moment zlomu a prvú veľkú portugalskú krízu;

Uvedte najdôležitejšie aspekty činnosti Mestre de Avis, Nuno Álvares Pereira, Álvaro Pais a João das Regras;

Zdôrazniť význam kortesov z Coimbrы pri legitimizácii nového kráľa, iniciácii novej dynastie;

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOvané NA PROFIL ŠTUDENTOV

(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

Podporujte stratégie, ktoré zahŕňajú študenta:

- komunikovať uni, obojsmerne a viacsmerne;
- reagovať, prezentovať, prejať iniciatívu;
- otázka organizovaným spôsobom.

Komunikátor
(A, B, D, E, H)

Podporovať stratégie zahŕňajúce úlohy, v ktorých je študent na základe kritérií vedený k:

- sebahodnotiť získané učenie, svoje správanie a postoje;
- konštruktívne prijímať kritiku od kolegov a učiteľov s cieľom zlepšiť ich výkon.

sebahodnotiteľa
(prične k
oblasti)

Podporujte stratégie, ktoré vytvárajú príležitosti pre študenta:

- spolupracovať s rovesníkmi a učiteľmi s cieľom zlepšiť alebo prehĺbiť ich činnosť;
- podporovať spoločnú prácu;
- vedieť zasiahnuť solidárne;
- byť podporou pri učebných úlohách alebo pri ich organizácii;
- byť k dispozícii na sebazdokonaľovanie.

Participatívny/
spolupracovník
(B, C, D, E, F)

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOvané NA PROFIL ŠTUDENTOV

(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

Vyzdvihnite rozhodujúci charakter bitky pri Aljubarrote;
Identifikujte/aplikujte pojmy: revolúcia, dynastia, Cortes, kríza, buržoázia.

Portugalsko v 15. a 16. storočí

Identifikujte hlavné etapy procesu prieskumu západoafrického pobrežia;

Spomenúť dôležitosť poznania vetrov a morských prúdov pre pokrok pozdĺž západoafrického pobrežia;

Identifikujte hlavné lode a námorné nástroje používané Portugalcami pri námornej expanzii;

Vyzdvihnite činy Infante D. Henriqueho a D. Joãa II.;

Nájdite územia portugalskej ríše zo 16. storočia;

Spomenúť prínos veľkých ciest k poznaniu nových krajín, národov a kultúr, menovite plavieb Vasca da Gamu, Pedra Álvaresa Cabrala a Fernãa de Magalhãesa;

Zdôrazniť význam migračných pohybov v

Podporujte stratégie a spôsoby organizácie úloh, ktoré zahŕňajú študenta:

- prevziať zodpovednosť za úlohy, postoje a správanie;
- prevziať a plniť záväzky;
- prezentovať práce so seba a heterohodnotením;
- hlásť ostatným o plnení úloh a funkcií, ktoré ste prevzali

Zodpovedný/
autonómny
(C, D, E, F, G, I, J)

ORGANIZÁTOR
doména

AE: VEDOMOSTI, SCHOPNOSTI A POSTOJE
Študent musí byť schopný:

STRATEGICKÉ VYUČOVACIE AKCIE
ORIENTOvané NA PROFIL ŠTUDENTOV
(Príklady činností, ktoré sa majú vyvinúť v disciplíne)

DESCRIPTORS
PROFIL
ŠTUDENTI

kontext portugalskej expanzie, zdôrazňujúc zmeny spôsobené expanziou, konkrétne väčšie miešanie etnických skupín, výmenu myšlienok a produktov, násilné podriaďovanie sa rôznych národov a obchodovanie s ľuďmi;

Uznať úlohu katolíckych misií v portugalskej expanzii;

Oceňovanie kultúrnej rozmanitosti a právo na odlišnosť;

Vymenujte črty manuelského štýlu a zdôraznite jeho vzťah k námornej expanzii;

Identifikujte/aplikujte pojmy: námorná expanzia, trasa, kolonizácia, otrok, etnická príslušnosť a migrácia.

Od Iberskej únie po obnovu

Analyzovať politické dôsledky smrti D. Sebastiãa v Alcácer-Quibir, zdôrazňujúc roky 1578-80 ako druhý veľký moment politickej a sociálnej krízy v Portugalsku;

Poukázať na príčiny nespokojnosti s filipínskou vládou, ktorá viedla k vzbuře 1. decembra 1640;

Identifikujte/aplikujte koncept: Obnova.